

folytatták: a II-ik ivadék ellen ugyan úgy jártak el. A szőlőiloncza (*Tortrix pilleriana*) nem okozott lényeges kárt. Annal érzékenyebb volt a szőlőszelény (*Rhynchites betuleti*) fellépése főleg Pfalzban, Badenben és Hassziában, a hol tokjait összeszedték s elégették. Ugyanígy jártak el az *Oliorrhynchus ligustici* bogár ellen, mely a Rajnán nagyobb kárt tett. Ugyanott erősen garázdálkodott az *Eumolpus vitis*, mindazonáltal mit sem tettek ellene. Az *Anomala aenea* álczája és a drótféreg (*Agriotes lineatus*) csak csekély mértékben károsított; még csekélyebben a *Dactylopius vitis* és *Lecanium vini* nevű paizstetű; a *Coccus vitis* paizstetűt is csak szórványosan figyelték meg: meszeléssel és ledörzsöléssel pusztították. A szőlőatka (*Phytoptus vitis*) nagy mennyiségben lépett fel. Nagy kárt idézett elő a *Tetranichus telarius* atka, mely ellen rézgáliczot és meszet alkalmaztak jó sikerrel. Kevés kárt tett a vetési bagolyvilla (*Agrotis segetum*) hernyója; annál nagyobbat helyenkint a darazsak, úgy hogy darázsférek pusztítását 30 fillérral jutalmazták.

A lepke olajtalanítása. Számos lepkének az a kellemetlen tulajdonsága, hogy olajos (zsiros) lesz. Ilyenek főleg a Sesiák, Cossidák, Hepialidák, számos Noctua, sőt egyes nappali lepke is. Eleinte rendszerint a por kezd fényesedni, mintha olajba mártották volna; ez az olajoság kezd aztán terjedni és végül elfoglalja az egész testet és minden szárnyat. Minthogy a legtöbb gyűjtő ily esetben nem tud segíteni, az olajos lepkét a gyűjteményben hagyja, míg teljesen elromlik. Pedig könnyen lehet ezen segíteni, még pedig következőleg. Az olajos lepkét ócska fészítő deszkára tűzzük, az olajos részeket benzinnel beecsetezzük és magnésinaport, tajtékpport vagy federweisztt hintünk rájuk. Negyedóra múlva a port finom ecsettel eltávolítjuk s előttünk áll a uszta lepke. Ha azonban az olajosodás már régebb keletű, esetleg ismételni kell az előbbi eljárást, és ha a potroh még akkor is olajos, úgy azt óvatosan le kell törni, 2—3 napig benzinben áztatni s úgy aztán valamelyik porral megtisztítani, minek megtörténte után a potrohot ismét felragasztjuk és a lepkét bátran a gyűjteménybe tűzhetjük, mert az többé már meg nem olajosodik.

A. A. L.

Kártékony bogarak. Az 1898-ban bogarak által okozott károkról értekezvén, E c k s t e i n K. megjegyzi, hogy némely kártékony rovar bizonyos években nagyobb károkat okoz, mint minőket eddig róla felfegyeztek. A mondott évben felhossa például a következőket: *Pissodes harycyniae*, melynek imagoja a luczfenyőket megtámadta s az okozott gyanta kiizzadás által megölte; *P. validirostris*, mely a friss luczfenyőtobozokat megrágtá; *P. notatus*, mely a luczfenyő kérgébe apró, de mély lyukakat rágott, a *Magdalis duplicata* az egvéves fenyőágakat és tavaszkor a fiatal hajtáson levő rügyeket támadta meg; a *Cryptorhynchus lapathi* fűzfaágakba és égerfahajtásokba lyukakat vajt; az *Eccoptogaster (Scolytus) intricatus* a tavalyi tölgyfahajtásokba lyukakat rágott, úgy hogy az idei hajtás elszáradt. Mindezen kártételek oka az, hogy a bogarak táplálékszükségele petézéskor igen nagy, amint hát a cserebogár is 2—3 peteszaka közt újra előkerül táplálkozni.

Mint hogy pedig a fentnevezett bogarak egyrésze két évig él, petézése s ennél fogva táplálkozási szükséglete is nagyobb és hosszabb időre terjedő. Egyike-másika hazánkban is kártékonyan lépett már fel. Így egy *Pissodes* faj 1893-ban Krassó-Szörényben, Temesben és Somogyban a jegenye- és luczfenyőkben érzékeny kárt tett; két *Eccoptogaster*-faj pedig 1892-ben Temes megye egyes helyein az erdőkben szórványosan előforduló szilfákat oly nagy mértékben támadta meg, hogy csaknem mind tönkre ment.

Románia lepke-faunája. A hazai faunára nézve a romániai fauna még a bukovinainál is, melyről minap szóltunk (Rov. Lap. 1900. 20 l.), érdekesebb és fontosabb, a mennyiben Románia hazánk délkeleti részét (Erdélyt) kelet és dél felől körül övezi, de attól itt is ott is a Kárpátok hatalmas fala által el van választva, és egyik oldalán keleti (dél orosz), a másikon pedig déli (balkáni) alkatrészek vegyülnek faunájába. Ez az oka annak, hogy a romániai fauna a bukovinainál (1834 faj) jóval gazdagabb, de még a magyarországihoz képest is igen tekintélyesnek mondható, a mennyiben 162 Rhopalocera-, 10 Sphingida-, 155 Bombycida-, 325 Noctuida és 270 Geometr. da-, összesen 992 Macrolepidoptera-fajt számlál. Ennyit sorol fel Caradja Arisztid, romániai földbirtokos, a ki évek során át ép oly nagy szorgalommal mint tudományos készséggel foglalkozik hazájának lepkefaunájával, melyet néhány év előtt össze is állított („Die Grossschmetterlinge des Königreiches Rumänien“ Külön nyomat az „Iris“ VIII. és IX. kötetéből 1895–96. 102 és 112 lap) ¹⁾ Ennek előszavában Romániának geographiai, klimatikai és orographiai, valamint botanikai és faunistikai viszonyait eseteli, majd a romániai lepke-faunára nézve jellemző állatok csoportosítását és végül a Romániában eddig észlelt lepkék jegyzékét nyújtja. Ez utóbbiban minden egyes lepkéről megjegyzi, hogy az mely szomszéd országokban fordul elő, sőt zárjel közt közbeszúrja azokat a fajokat is, melyek eddiggelé csak valamely szomszéd faunában megvannak s amelyekről ennél fogva feltehető, hogy román földön is még fellelhetők lesznek. Bennünket leginkább azok a fajok és fajváltozatok érdekelnek, a melyek Romániában honosak, hazánkban pedig még nem észleltettek, s ezek közül első sorban ismét azok, melyek a romániai faunának némi déli színezetet kölcsönöznek. Ezek a déli fajok a következők: *Thestor Nogelii v. dabrogensis*, *Polyom. Thersamon v. Omphale*, *Lyc. balcanica*, *L. Anteros*, *Ep. Ida*; *Deil. hippophaës*; *Mam. peregrina*, *Uloch. hirta*, *Plus. Zosimi*, *Thalp. rosea*; *Eilicr. trinotata*, *Hemer. abruptaria*, *Siona nubilaria* és *v. exalbata*. Ezekon kívül még 60–65 alak hiányzik nálunk. Ezek közt számos az a fajváltozat, melyet ez alkalommal maga a szerző állított fel. Érdekes és becses művéhez Romániának igen sikerült geologiai térképét csatolta.

A. Aigner Lajos.

¹⁾ Ennek bővebb kiadását adja Dr Fleck E., Die Macrolepidopteren Rumäniens: Bulletin de la Soc. d. Sciences de Bucarest VIII. 1899. 682. l.